

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08,167/10 и 51/11) и член 22 од Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16, 127/16 и 67/17), министерот за образование и наука ја донесе Наставната програма по *француски јазик* (втор странски јазик) за IV година на средното четиригодишно образование.

**НАСТАВНА
ПРОГРАМА**

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО**

ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК

IV ГОДИНА

Скопје, 2017 година

**СРЕДНО ЧЕТИРИГОДИШНО
ОБРАЗОВАНИЕ**

1. ВОВЕД

Интеграцијата во европските структури подразбира добро образовани кадри кои познаваат и говорат повеќе странски јазици. Нашето општество има за цел да го следи идеалот на Советот на Европа за мултилингвалност и мултикултура, според кој како минимум се подразбира добро познавање на два странски јазици.

Со изучување на францускиот јазик на учениците им се отвора можност да станат дел од големото семејство говорители на овој јазик кое се протега на сите пет континенти. Покрај англискиот, францускиот е единствениот јазик кој се изучува во сите земји во светот и истовремено е официјален и работен јазик на сите важни меѓународни институции и организации.

Современата настава по француски јазик е насочена кон усните и писмените комуникациски компетенции проширени со социокултурните и интеркултурните компетенции. Централно место во наставата зазема ученикот како субјект во наставниот процес, при што посебно внимание се обрнува на неговиот когнитивно-афективно-социјален развој, односно на развојот на неговата самостојност во учењето и стекнувањето стратегии на учење како основа на доживотно учење.

Предметот *француски јазик* (како втор странски јазик) е застапен во наставниот план за гимназиското образование и за уметничкото образование и како општообразовен предмет за средното стручно образование од прва до четврта година.

Предметот *француски јазик* во четвртата година на четиригодишното средно образование се изучува како втор странски јазик со 2 (два) часа неделно, односно 72 часа годишно и има статус на задолжителен предмет.

Појдовна основа при изготвувањето на наставната програма за IV (четврта) година во средното образование претставува следниов документ:

- *Заедничката европска референтна рамка за јазиците* (теориските основи и целите на современата настава по странски јазици и нивоата на компетенции за комуникативна употреба на странскиот јазик)¹.

---

¹ Како ориентација во однос на нивоата на јазични компетенции кои учениците би требало да ги постигнат на крајот од секоја година на средното образование се земаат насоките од *Заедничката европска референтна рамка за јазиците*, кои разликуваат вкупно шест нивоа на комуникативно користење на странскиот јазик:

- во подрачјето на елементарно ниво: A1 (подготвително ниво/niveau préparatoire) и A2 (основно ниво/niveau élémentaire);
- во подрачјето на самостојно користење на јазикот: ниво B1 (преодно ниво/niveau seuil) и B2 (самостојно ниво/indépendant);
- во подрачјето на компетентно користење на јазикот: ниво C1 (напредно ниво/niveau avancé) и C2 (највисоко ниво/niveau maîtrise).

Според сегашните услови за учење на францускиот јазик во Република Македонија, по 4 години настава (по завршувањето на IX одделение) учениците можат делумно да го постигнат нивото A2 (основно ниво).

По првата година учење на францускиот јазик во средно образование може да се достигне нивото A2 (основно ниво), по втората година во средно образование може да се достигне нивото A2 + (зајакнато основно ниво), по третата година учење на францускиот јазик во средно образование може делумно да се достигне B1 (преодно ниво), а по осум години учење (по завршувањето на IV година), може целосно да се достигне B1 (преодно ниво). Постигнувањето на компетенциите во согласност со наведените нивоа ќе биде прикажано преку очекуваните резултати во сите наставни програми за средно образование (за I, II, III и IV година).

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ (од I до IV година)

- Да се стимулира изучувањето на францускиот јазик, да се развива интерес кон земјите во кои се зборува соодветниот јазик заради собирање информации од различни извори на тој јазик и развивање меѓукултурни врски;
- да се стимулира изучувањето на францускиот јазик, заради економскиот и бизнис интересите на Република Македонија и франкофонските земји.

Ученикот/ученичката:

- да се оспособи за комуникација со другите, да ја почитува многујазичноста и да ја збогатува општата и јазичната култура;
- да формира критички однос кон својата и туѓите култури и да се оспособува за почитување на разликите, човековите права, другите култури и традиции.

3. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ВО IV ГОДИНА

Ученикот/ученичката:

- да формира и да развие јазични, комуникативни, интеркултурни компетенции за изучување на втор странски јазик;
- да развива способности за поврзување на стекнатите знаења од првиот странски јазик, мајчиниот јазик и други предмети при совладување на вториот странски јазик;
- да формира елементарни навики и умеења за слушање, говорење, читање и пишување преку изграден систем од знаења на јазични и реченички единици, фонетски, правописни, лексички и граматички поими;
- да развие способност за самостојно учење и самовреднување според *Заедничката европска референцијална рамка (Портфолио)*.

4. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

Во табелата што следува дадени се општите теми од коишто произлегуваат поединечните.

Колоната **Цели** покажува што треба да постигне ученикот/ученичката за да се стекне со четирите вештини на комуницирање.

Во колоната **Активности** предложени се низа активности што произлегуваат од поставените цели и упатуваат на начините со кои можат да се реализираат целите.

Оперативните цели од колоната што следува произлегуваат од општите цели и покажуваат со кои јазични, комуникативни, социо-културни, интеркултурни компетенции учениците треба да се стекнат за да можат да комуницираат на темите предвидени за оваа година на изучување на францускиот јазик. Тие служат како основа за дефинирање на стандардите при оценувањето.

Колоната **Содржини/Компоненти** содржи комуникативни функции, лексички единици, граматички и интеркултурни содржини и претставува отворен избор за реализација на предвидените цели и активности. Во согласност со можностите на учениците и условите за работа, наставникот има слобода да ја дополни или скрати колоната при тоа водејќи сметка учениците да ги стекнат потребните компетенции според поставените стандарди на знаење.

Во колоната **Примери/Поими** прикажани се по неколку примери за секој елемент од претходната колона (Содржини/Компоненти) кои на наставникот ќе му послужат како насока за реализација на оперативните цели.

ТЕМИ
1. Личен и општествен живот
2. Слободно време, забава на млади
3. Образование
4. Животна средина
5. Комуникација

Вештини	ЦЕЛИ	АКТИВНОСТИ
СЛУШАЊЕ	<p style="text-align: center;">Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ да разбере главни идеи на бавно и јасно артикулиран говор на познати теми со кои се среќава во училиштето и во слободното време; ✓ да ја разбере содржината на автентичен снимен аудиовизуелен материјал на теми од сопствен интерес ако се изнесени со јасен стандарден говор; ✓ да следи детални упатства; ✓ да издвои конкретни информации од едноставен, јасно структуриран слушнат говор/предавање на теми од личен интерес; ✓ да препознава гласови (фонеме) и нивната реализација во конкретни контексти; ✓ да препознава интонациски модели на еден исказ; ✓ да користи различни стратегии за разбирање при слушање. 	<ul style="list-style-type: none"> • Слушање автентични аудио/видео снимки и говор на наставникот; • вежби за правење претпоставки, донесување заклучоци врз основа на аудио и видео материјал, интонација, невербални елементи; • препознавање на значењето на пораката според интонацијата (радост, тага, страв, изненадување, воодушевување итн.); • препознавање зборови, структури и изрази во говорен контекст; • одговорање на прашања од типот <i>точно/неточно (vrai/faux)</i> или прашања со повеќечлен избор (QCM) во врска со слушнат говор; • подредување на дадените информации во табели; • поврзување слики со слушнат текст.

ЧИТАЊЕ	<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ да разбере едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика и на познати теми; ✓ да разбере често употребувани кратенки од секојдневниот живот; ✓ да разбере информации и описи на настани, чувства и желби во лични/неформални писма; ✓ да пронајде конкретни информации во брошури, куси формални и неформални текстови, проспекти, огласи; ✓ да препознае битни информации во едноставни новински статии на познати теми; ✓ да користи дополнителни стратегии за разбирање непознат текст со помош на контекстот, илустративниот материјал или интернационалната лексика. 	<ul style="list-style-type: none"> • Вежби за правење претпоставки во врска со даден текст, донесување заклучоци врз основа на наслови, илустрации, типографски и други елементи; • поврзување текст (ови) со слики; • подвлекување изрази; • пополнување табели и дополнување реченици; • одговорање на прашања од типот точно/неточно (vrai/faux) или прашања со повеќечлен избор (QCM) во врска со прочитан текст; • подредување на реченици и пасуси од краток и едноставен текст по логичен редослед; • вежби за развивање дискурзивна компетенција преку препознавање на елементите и на структурата на формални писма и текстови (мотивациско писмо, CV, писмо за заблагодарување).
--------	--	--

ЗБОРУВАЊЕ	<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ со прифатлива течност и без поголеми прекини да зборува на одредена тема од подрачје на сопствен интерес оформувајќи исказ со смисловна поврзаност на елементите; ✓ усно да продуцира цели реченици со правилна интонација, правилен изговор, акцент и ритам; ✓ накусо и со едноставни зборови усно да опише/искаже минати и идни настани, желби, ставови и планови; ✓ детално да ги опише своите искуства, наведувајќи ги чувствата и реакциите; ✓ да ги образложи позитивните и негативните страни на некоја вообичаена појава/постапка од секојдневниот живот; ✓ да (пре)раскаже дејство на некоја приказна, книга или филм; ✓ да следи и да учествува во разговор на позната тема иако понекогаш мора да побара да му се повторат одредени зборови и изрази; ✓ неподготвено да се вклучи во разговор на познати теми, да размени едноставни информации и изрази лично мислење; ✓ да користи и да развива сопствени стратегии за говорна продукција. 	<p>а) <i>Говорна интеракција:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • поставување и одговорање прашања; • играње улоги според дадени модели; • симулации на говорни ситуации од секојдневниот живот придружени со невербална комуникација; • учество во кратки и едноставни комуникативни ситуации од секојдневниот живот; • различни игровни активности. <p>б) <i>Говорна продукција :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • опишување и раскажување според слики, видеоматеријали и сл.; • продукција на кратки говорни искази; • прераскажување на кратки едноставни текстови на познати теми; • вежби со користење пантомима и мимика; • различни игровни активности од типот: расипан телефон, бинго и сл.
-----------	---	---

ПИШУВАЊЕ

Ученикот/ученичката:

- ✓ да пишува куси текстови на познати теми од доменот на сопствениот интерес:
  - со приближна правописна точност;
  - со поврзување на елементите/деловите од текстот во логична линеарна низа;
- ✓ да напише кус опис на минати/идни настани, свои доживувања, желби и планови;
- ✓ да пишува пораки, неформални писма и разгледници;
- ✓ да пишува едноставни формални писма и текстови поврзани со сопствените интереси и потреби (барање информација за школување, стипендија, сместување, мотивациско писмо, CV, писмо за благодарумавање);
- ✓ да гради сопствени стратегии за совладување на писмената продукција на француски јазик.

- Пишување текст по диктат;
- довршување реченици или краток текст;
- пополнување текстови со испуштени зборови;
- пишување пријателски писма, формални писма, честитки, разгледници, електронски пораки;
- писмена интеракција на форуми и социјални мрежи;
- пишување состав (минимум 160 збора) според дадени слики, слушнати или видени информации, или според насоки дадени од наставникот;
- давање наслови на одредени делови од текст;
- групна/самостојна изработка на одделенски весник, тематски постер, презентација, проект, врз основа на претходно истражување.

Оперативни цели	Содржини/Компоненти	Примери/Поими
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбере и да состави едноставен оглас за сместување/изнајмување стан; • писмено да бара информации за сместување, школување, стипендии; • да разбере и да состави формален текст: мотивациско писмо, CV, писмо за заблагодарување; • со едноставни зборови да искаже свое мислење за проблемите со кои се среќава во образовниот процес (оценување, ученички униформи, однос наставник-ученик и сл.); 	<p>А) Комуникативни функции</p> <p>Составување едноставен оглас за сместување/изнајмување стан</p> <p>Барање информации за сместување, школување, стипендии</p> <p>Составување CV, мотивациско писмо и писмо за заблагодарување</p> <p>Искажување лично мислење за проблемите во образовниот процес</p>	<p>Location appartement 3 pièces 52m² Marseille 3 pièces 52m² avec terrasses, 35 boulevard –Thérèse. Immeuble neuf, ascenseur. Excellent état. Cuisine aménagée. WC séparés. Studio meublé moderne et tout équipé : cuisine, sdb, wc, lave-linge, TV, Internet. Bien décoré. À proximité de la gare. Prix 300€</p> <p>Travailler sur des exemples de lettres formelles/messages électroniques, pour demander des informations sur l’inscription à l’Université, sur les bourses d’études, etc.</p> <p>Travailler sur des exemples de lettre de motivation, lettre de remerciement, CV</p> <p>Je suis pour le port de l’uniforme à l’école parce que cela efface les différences entre les élèves. Moi, je suis contre l’uniforme. Il y a trop de tests de contrôle au cours de l’année. Le professeur de français est trop sévère et, en plus, il n’est pas objectif.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • едноставно да зборува за своите чувства: среќа, (не)задоволство, (не)заинтересираност, разочарување, срам, вознемиреност, чудење; • усно / писмено детално да опише впечатоци од патување; • усно и писмено да искажува ставови во врска со спортувањето и здравото живеење и здравата исхрана; • усно и писмено да искаже ставови во врска со животната средина; 	<p>Искажување лични чувства: среќа, (не)задоволство, (не)заинтересираност, разочарување, срам, вознемиреност, чудење</p> <p>Опишување впечатоци од патување</p> <p>Искажување ставови во врска со спортувањето и здравото живеење и здравата исхрана</p> <p>Искажување ставови во врска со животната средина</p>	<p>Monique est très contente de son travail. Je suis timide, je n'aime pas parler devant le public. Il n'aime pas parler de ses sentiments, mais on voit qu'il n'est pas content. C'était une grande surprise pour moi. J'en suis vraiment déçu. Ça m'est égal. Ça me fait plaisir. J'ai trouvé étrange son discours.</p> <p>Ce matin, il faisait très beau, tout le monde était de bonne humeur, L'autocar était très confortable, la musique était bien choisie, les professeurs sympas. Quand on est arrivé à ... il faisait encore jour, on s'est installé à l'hôtel et peu après, on est parti à la découverte de la ville.</p> <p>Il faut manger plus de poisson et moins de viande. Il est important d'avoir une alimentation variée et équilibrée / riche en fruits et légumes / riche en fibres. Faites du sport. Il est nécessaire de dormir au moins 8 heures par nuit. Elle a un travail stressant, elle ne mange pas régulièrement et elle dort peu, c'est à cause de tout cela qu'elle ne se sent pas bien. Avoir une activité physique ou sportive est bénéfique pour notre santé.</p> <p>Les élèves de notre école organisent un atelier sur la protection de la nature. Pour sauver notre planète, il est nécessaire que tout le</p>
--	--	---

	<p>Б) Лексички единици во рамки на предложените теми:</p> <p><u>1. Личен и општествен живот</u></p> <p>Чувства: среќа, задоволство, незадоволство, незаинтересираност, разочарување, срам, вознемиреност, чудење</p> <p><i>Волонтерство</i></p> <p><u>2. Слободно време</u></p> <p><i>Спорт и здрави навики</i></p>	<p>monde utilise le transport en commun, économise l'eau, préserve les milieux naturels. Jeter les déchets dans la nature n'est pas sans conséquences.</p> <p>Des sentiments: un bonheur, une joie, une satisfaction, un mécontentement, une indifférence, une timidité, une honte, une surprise, un étonnement, une inquiétude, une angoisse, une déception.</p> <p>Le volontariat, une association, une ONG, un bénévole, un bénévolat, une convivialité, un don, un échange, un soutien, un engagement, la solidarité, une action, partager, rendre service, aider, soutenir.</p> <p>Pratiquer un sport, mener une vie saine, être actif, garder la forme, être/ rester en bonne forme, les activités physiques : la marche, le jogging, l'aérobic, le yoga, la natation, la danse, le fitness, le pilâtes, l'escalade, la randonnée, faire du vélo/ vélo elliptique, monter des étages à pied,</p>
--	--	--

	<p><i>Литература</i></p> <p><i>Филм</i></p> <p><i>Театар</i></p> <p>3. <u>Образование</u></p> <p>Образовни циклуси (претшколско, основно, средно, високо, постдипломско образование)</p> <p>Студентско сместување и живеење</p>	<p>Un roman, une nouvelle, un poème, un polar, un conte, une adaptation, une intrigue, un éditeur, une maison d'édition, un prix littéraire.</p> <p>Un écran, un festival de film, un prix genres : film d'action/ d'histoire/ d'amour/ d'horreur/ de science-fiction/ une comédie, un drame, un documentaire, un dessin animé, un film pour enfants, une bande-annonce, assister à une première/ une projection, sorties cinéma, regarder, assister à, applaudir, critiquer, juger,</p> <p>une pièce, une comédie, une tragédie, une salle, une scène, un rideau, un décor, un acteur, un metteur en scène, un rôle, un comédien, un costume, un masque, des accessoires.</p> <p>École maternelle, école primaire, collège, lycée, le Baccalauréat, un bachelier/une bachelière, études universitaires, licence, master, doctorat l'examen /le concours d'entrée Faculté de Médecine/ Pharmacie/ Droit/ Économie, Faculté des Sciences/des lettres/ des Sciences humaines/ des Beaux-Arts</p> <p>La cité universitaire, la chambre universitaire, le restaurant universitaire, une bourse d'étude.</p>
--	--	---

	<p><u>4. Животна средина</u></p> <p><i>Обновливи енергии</i></p> <p><i>Еколошки здруженија и активности</i></p> <p><u>5. Комуникација</u></p> <p><i>Мотивациско писмо</i></p> <p><i>Писмо за благодарумање</i></p> <p>В) Граматички содржини</p> <p><i>Фонетски содржини (вокали, полувокали, консонанти кои би можеле да претставуваат тешкотии за учениците; ритам, акцент и интонација)</i></p>	<p>Réchauffement de la planète, changement climatique L'environnement, un biocarburant, une éolienne, un panneau solaire, une ressource, un ingénieur, un météorologue Économiser, recycler, récupérer, ramasser, gaspiller, réduire</p> <p>Une association écologique, la protection de la nature/de l'environnement/des animaux, un écogeste, un changement, une initiative, un logo, le tri des déchets, la pollution</p> <p>Les parties composantes d'une lettre de motivation et de remerciement : coordonnées, expéditeur, destinataire, objet de la lettre, formule d'appel, corps de la lettre, formule de politesse, signature, à l'attention de, pièce jointe, lieu et date.</p> <p>Exercices phonétiques : exercices d'écoute, de discrimination, de répétition, de prononciation. Entraînement à reproduire des rythmes, des schémas mélodiques, à imiter des intonations expressives; Il faut continuer à travailler sur des sons difficiles pour les apprenants (les nasales, le [y] , le [ø] , le [e], le [ɛ], [r]...), l'enchaînement vocalique et consonantique, les liaisons facultatives</p>
--	--	--

	<p><i>L'Article</i></p> <p>- absence de l'article (dans les locutions verbale et après les prépositions);</p> <p><i>L'Adjectif</i></p> <p>- adjectif qualificatif (la place de l'adjectif et le changement du sens)</p> <p>-adjectif indéfini a) quantitatifs b) qualitatifs</p> <p><i>L'Adverbe</i></p> <p>- adverbe de manière - les adverbes en – ment -locutions adverbiales</p> <p><i>Le pronom (rappel)</i></p> <p>-les doubles pronoms -interrogatifs composés -démonstratifs -possessifs</p>	<p>Avoir raison, avoir soif, prendre souci de... / avec soin, par terre, sur Internet</p> <p>Mon ancien immeuble était dans un vieux quartier / Cet immeuble ancien date de 1950. / Les Dubois achèteraient une voiture neuve ? / Ils ont une nouvelle voiture ?/Une seule femme/ une femme seule ; un ancien immeuble/ un immeuble ancien ; une voiture nouvelle/ une nouvelle voiture.</p> <p><i>Certains</i> gens sont bilingues. Elle en a acheté <i>quelques</i> kilos. <i>Tel</i> père, <i>tel</i> fils.</p> <p><i>Heureusement</i>, il parle français. Gentiment, doucement, agréablement, constamment D'une manière intéressante, d'une façon urgente</p> <p>Elle veut <i>le lui</i> acheter pour son anniversaire. Je <i>les y</i> ai regardés. N'en parlez pas à eux. <i>Lequel</i> de ces immeubles vous a plu le plus? <i>Celui-ci</i> ou <i>celui-là</i>? <i>Celui-là</i>. C'est <i>le nôtre</i>.</p>
--	--	--

	-La mise en relief	<i>C'est mon collègue qui m'a aidé à faire le plan du projet. Ce sont nos projets auxquels on a travaillé depuis trois mois.</i>
	Locutions prépositives	A condition de, en dépit de, d'après.
	<i>Les modes et les temps</i>	
	Indicatif (Rappel et apprentissage de la conjugaison de verbes nouveaux)	J'aime beaucoup les vacances. L'année dernière, j'étais en vacances ... avec .... Il faisait beau, on s'est baigné, ... Beaucoup de beaux souvenirs sont restés de ce séjour. Ce sont de petites histoires dont je me souviendrai longtemps. J'avais fait beaucoup de photos.
	- présent, passé composé, imparfait, futur simple, plus-que-parfait	
	Impératif (rappel)	<i>Protégez la nature ! Prenez soin de l'environnement! Pensez-y! Parlez-moi de vous!</i>
	Infinitif présent	Regarder de bons films, c'est un grand plaisir.
	Subjonctif -subjonctif présent a) après les expressions de : bonheur, satisfaction, insatisfaction/mécontentement, intérêt, indifférence, déception, honte, inquiétude	Il est heureux que ses amis <i>viennent</i> avec lui au bar. Je suis déçu que tu ne <i>fasses</i> pas attention à la bonne conduite à l'école. J'ai honte de ne pas arriver à temps à la réunion.

	<p>b) afin que, pour que + subjonctif</p> <p>-l'opposition subjonctif/indicatif/infinif</p> <p>- participe présent - le gérondif</p> <p>La nominalisation : Verbe – nom Verbe- adjectif</p> <p><i>La phrase complexe</i></p> <p>Propositions circonstancielles :</p> <p>-de concession (concessives) + les subordonnants -d'opposition + les subordonnants</p> <p>-Le discours rapporté au passé et la concordance des temps</p>	<p>Il est sorti afin que nous <i>puissions</i> travailler.</p> <p>J'espère que tu reviendras bientôt des vacances./ Je ne suis pas sûr que tu saches ce que j'ai mis dans mes valises./ Je pense que vous avez fait le bon choix en ce qui concerne la faculté./Il faut que nous partions./ Il faut partir.</p> <p>La fille parlant avec le professeur d'anglais est ma copine de classe. Chaque soir, il regarde ses émissions préférées à la télé en mangeant. Il écrit son devoir de français en consultant un dictionnaire.</p> <p>exposer → une exposition ; produire → une production ; acheter → un achat protéger → protégé, -e ; vendre → vendu, -e ; accueillir → accueilli,-e</p> <p>Elle marchait sans arrêt <i>malgré</i> la douleur aux jambes. <i>Bien que</i> j'aie mal à la tête, je sortirai. Marie chante <i>alors que</i> / <i>tandis que</i> Pierre travaille dans son bureau.</p> <p>Elle voulait savoir comment j'étais entré dans cette association. Elle a nié que ses copains étaient responsables du bruit dans la rue.</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • да развие позитивен став не само кон сопствениот културен идентитет туку и почит кон другите култури; • да развие љубопитност и интерес кон другите култури; • да ги сфати комплексноста и значењето на изучувањето на културата како и на предизвиците кои произлегуваат од живеењето во мултиетничка средина; • да развие вештини за воочување на културните сличности и разлики и критичко преиспитување на културните стереотипи како основа за развивање на меѓукултурна толеранција и разбирање. 	<p>Le passif</p> <p>Г) Интеркултурни содржини</p> <p><i>Les études</i></p> <p><i>Les loisirs</i></p>	<p>Le tableau a été volé. / Le roman « les Misérables » est écrit par Victor Hugo.</p> <p><i>Les études dans le pays et ailleurs</i></p> <p><i>Les loisirs dans le pays et ailleurs</i></p>
---	---	---

5. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

Целта на овие дидактички препораки е да му/и помогнат на наставникот/наставничката да ги постигне поставените цели применувајќи во наставата најнови сознанија од подрачјето на дидактиката и методиката на наставата по странски јазици, педагогија и психологија, т.е. позитивни домашни и странски искуства поврзани со наставата и учењето на францускиот јазик, но притоа да не ја ограничува неговата/нејзината креативност.

Во планирањето на наставата за четврта година земени се предвид содржините во наставните програми по другите предмети кои се изучуваат во трета година, односно почитуван е принципот на меѓупредметно поврзување по однос на целите и содржините со акцент на интегрирано поврзување со содржини од мајчиниот јазик.

Фокус на внимание на современата настава е ученикот/ученичката и процесот на учење. Треба да се почитува возраста, потребите, интересите на учениците. Наставникот не е повеќе единствен извор на знаења и информации и неговата улога не е само пренесување на знаења. Неговата улога е да ги поттикнува учениците да користат и други извори на знаења и информации и да ги учи како да учат.

При изборот на активностите треба да се води сметка за диференцијацијата и разновидноста. Треба да се одберат или адаптираат активности кои би одговарале на различни стилови на учење (визуелен, аудитивен, кинестетички); различните видови интелигенција (вербална-лингвистичка, математичко-логичка, музичко-ритмичка, визуелно просторна и други), како и на нивоата на знаењата на учениците.

Треба да се има предвид дека менувањето на различни форми на работа во наставата (фронтална, индивидуална и работа во парови и групи, истражувачка работа, работилници), како и менувањето на пократки и подолги, побучни и потивки активности, периоди на сконцентрирано внимание и опуштање на учениците за време на часот, ја подобруваат мотивацијата за учење.

Наставата по француски јазик се заснова на холистичко учење кое ги опфаќа когнитивните, афективните и моторните аспекти на учениците, односно наставникот ќе ги интегрира различните компоненти со што јазикот ќе се учи на функционален начин.

Согласно горенаведеното, по странски јазик не можат да се издвојат, односно не е можно да се планира бројот на часови по одделни компоненти.

Наставата за оваа возрастна група се ориентира на когнитивното учење со зголемено објаснување на јазичните структури со свесна примена на јазичните структури во контекст и постапно воведување на граматичкиот метајазик. Во овој период се настојува воедначено да се развиваат говорната и писмената комуникација. Тоа значи дека се обрнува подеднакво внимание на сите јазични вештини: слушање и читање со разбирање, говорење како од аспект на говорна интеракција, така и од аспект на говорна продукција, како и компонентата „Пишување“.

Неопходно е да се развива интеркултурна компетенција на учениците не само кога се работи на предложените интеркултурни содржини во програмата, туку преку различни активности поврзани со лексички, граматички и комуникативни содржини на кои се работи во текот на учебната година.

Наставникот треба да ја поттикнува и развива автономијата на учениците преку активности и задачи кои ги оспособуваат учениците да ја преземат одговорноста за своето сопствено учење и знаењето кое го стекнуваат во формален контекст на учење (во училишта) и да го користат надвор од неа. Од ова произлегува дека на часовите по француски јазик се стекнуваат основни јазични и социопрагматични знаења и знаења кои се врзани со самиот процес на учење.

Од сето наведено произлегува дека наставникот треба да ги учи учениците како полесно и побрзо да учат, како да го сочуваат наученото и како да го користат знаењето во нови ситуации, надвор од училиштата. Наставникот треба да ги запознава учениците со целите и содржините на активностите/задачите/материјалите и стратегиите на учење кои тие ги применуваат на повисоките нивоа на учење.

Од наставникот се очекува да ги учи учениците да развиваат и применуваат стратегии на успешно учење.

Наставни средства:

- комплет од одобрен учебнички систем;
- пакет прирачен материјал за наставникот (флешкарти, постери и друго);
- ЦД плејери, ЦД со снимени текстови, песни и слични материјали; компјутер со соодветен софтвер; CD-ROM, TV со DVD
- други извори на учење во непосредна околина – предмети, нагледни средства, во просторијата каде се изучува францускиот јазик;
- ЛЦД проектор;
- интерактивна табла;
- Интернет пристап, образовни софтвери;
- речници, списанија за наставникот и учениците.

6. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Во текот на наставата редовно се следат и вреднуваат постигањата на учениците, се прибираат показатели за нивните активности, мотивираноста за учење, соработката со другите ученици и сл. (формативно оценување). Секоја активност на часот при која учениците ја искажуваат јазичната активност, било на рецептивно, репродуктивно или продуктивно ниво, дава можност за воочување на напредокот и негово вреднување. Тоа значи дека евалвацијата се врши како интегрален дел на самиот наставен час, а не како изолиран чин. Многу е важно при постапките на проверка на знаењето, како и оценувањето на ученикот, тие постапки да не се разликуваат од вообичаените активности на часот, односно учениците не треба посебно да се издвојуваат од групата при проверката на усното јазично реагирање.

Важно е поголем акцент да се стави на позитивните аспекти на напредокот на учениците, т.е. на она што ученикот го знае, а не она што не го знае. Важно е секој напредок да се награди соодветно, бидејќи на учениците им е потребна повратна информација за остварениот успех, што може да биде усна и писмена пофалба или позитивна реакција изразена на невербален или вербален начин.

Оценувањето на постигањата на учениците треба да биде транспарентно и согласно нивоата од Блумовата таксономија. Учениците треба однапред да бидат запознаени со критериумите и начинот на оценување.

Вреднувањето на напредокот на учениците ќе се врши со бројчани оценки во текот на училишната година. Ученикот треба да биде вреднуван со 8 оценки во текот на учебната година (4 оценки во првото и 4 во второто полугодие). Од вкупно 8 оценки, 4 ќе се базираат на писмени проверки, а другите 4 ќе се базираат на усни, комуникативни проверки и индивидуални и групни изработки на проекти. Критериумите за формирање оценка треба да се експлицитни како за ученикот, така и за родителот, т.е. да се објаснат уште на почетокот од учебната година и наставникот да се придржува до тие критериуми. Како критериуми можат да се земат: оценките од писмените работи/тестови, оценките од усното искажување/активност на час, изработка на домашни работи, изработка на презентации, проектни задачи, учество во проекти. Со цел на родителите да им се овозможи увид во напредувањето на нивните деца и во нивниот процес на учење пожелно е да се воведат *Европското јазично портфолио*. Портфолиото на учениците им помага учењето да го сфатат како процес на стекнување знаења и вештини во кои тие се активни учесници. Притоа ги поттикнува на размислување за успешните стратегии на учење, за проценка на постигнатите знаења и вештини, како и за индивидуалните желби и планови за напредување во изучувањето на странскиот јазик.

На крајот на четврта година учениците ќе бидат оценети со бројчана оценка.

7. СТАНДАРДИ ЗА ОЦЕНУВАЊЕ

Стандардите за оценување треба да произлегуваат од поставените цели и очекуваните исходи.

При составувањето на стандардите за оценување треба да се користат формулации од листата на активни глаголи со кои би требало да се дефинираат целите според нивоата од Блумовата таксономија. Глаголот укажува на очекуваните исходи од учењето и директно произлегува од конкретните цели во наставата. Сакаме да напоменеме дека и покрај тоа што еден ист глагол може да се појави во различни нивоа на знаење, постои разлика во користењето на тој глагол. Таа разлика произлегува од дефиницијата на даденото ниво, што укажува на тоа дека глаголите треба да се гледаат во контекст на нивото на знаење што го илустрираат.

Следуваат табели на стандарди на оценување кои на наставникот можат да му помогнат при одредување на нивоата на знаења и вештини на учениците од четврта година на средното образование.

Тема: ЛИЧЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ	
Ниво на постигање	Стандард
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава чувства според интонацијата на гласот; • разликува учтиво од неформално обраќање; • препознава и именува поими за задоволство, незадоволство, незаинтересираност, разочарување, чудење и срам; • препознава и именува поими од темата: Волонтерство.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално краток слушнат и/или пишан текст во кој се опишуваат семејни врски; • разбира невербални елементи во комуникацијата со други луѓе; • дефинира поими што означуваат различни чувства; • подредува правилно делови од текст во кој се искажани чувства; • поврзува слики со текст, слушнат или прочитан, во кој се опишуваат задоволство, незадоволство, незаинтересираност, разочарување, чудење и срам; • дефинира поими од темата: Волонтерство; • поврзува дефиниции со соодветните поими со кои се искажуваат чувства.

<p>ПРИМЕНА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Употребува новоусвоени изрази и поими што означуваат чувства како и поими поврзани со темата: Волонтерство при играње по улоги во нови ситуации на разменување информации; • зборува за своите чувства и односи со пријателите или семејството применувајќи ги новоусвоените изрази и поими; • пишува краток насочен состав употребувајќи ги новоусвоени изрази и поими што означуваат чувства; • пишува краток насочен состав употребувајќи ги новоусвоени изрази и поими поврзани со темата: Волонтерство.
<p>АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток слушнат текст на тема поврзана со личниот и општествениот живот; • издвојува информации од подолг пишан текст на тема поврзана со личниот и општествениот живот; • пишува краток насочен состав употребувајќи ги новоусвоени изрази и поими што означуваат чувства; • пишува краток насочен состав употребувајќи ги новоусвоени изрази и поими поврзани со темата: Волонтерство; • дава свој суд за учеството на младите во волонтерски активности; • донесува заклучоци врз основа на наслови, илустрации, фотографии, и други елементи карактеристични за различните видови текст.

Тема: СЛОБОДНО ВРЕМЕ	
Ниво на постигање	Стандард
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава поими од областа на филмот и театарот при усна комуникација; • именува поими од областа на спортот и здравите навики на живеење; • именува поими кои означуваат видови културни и спортски настани; • препознава и именува поими поврзани со литературата.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално слушнат и/или пишан текст од областа на спортот, книжевноста, филмот и театарот; • ги разбира прашањата од соговорникот на тема: Слободно време; • со свои зборови кажува или парафразира основни информации од текст на тема: Слободно време; • дефинира поими поврзани со филмот, театарот, книжевноста; • поврзува дефиниции со соодветните описи во слушнат и пишан текст; • подредува правилно делови од текст во кој се зборува за филм, театар, литература.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Игра по улоги во ситуација на новинарско интервју, применувајќи новоусвоени изрази и поими; • применува новоусвоени изрази и поими при раскажување филм, театарска пиеса или литературно дело; • раскажува, усно и во кратки неформални пораки, впечатоци од прочитано литературно дело, филм, театарска пиеса или здрави навики; • решава вежби со дополнување со новоусвоени поими поврзани со темата: Слободно време.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток едноставен слушнат и/или пишан текст поврзан со темата: Слободно време; • пишува кратки пораки во кои поканува/прифаќа или одбива покана за одење во театар, кино, или спортски активности; • пишува кратки статии за спортски или културен настан; • селектира информации од статија; • составува презентација за литературно дело, филм, театарска пиеса; • донесува заклучоци за тема на слушнат и пишан текст врз основа на наслови, илустрации,

	<p>фотографии;</p> <ul style="list-style-type: none"> • селектира информации од краток текст од плакат, брошура, реклама и сл.; • составува постер за промовирање на литературно дело, филм, пиеса, или спортски активности.
--	--

Тема: ОБРАЗОВАНИЕ	
Ниво на постигање	Стандард
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава и именува поими од област на школување, стипендирање, образование при усна комуникација; • именува поими што означуваат образовни циклуси и поими од студентско живеење; • препознава поими од темата: Образование при усно изразување на соговорникот.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално краток слушнат и/или пишан текст од област на школување, стипендирање, студентски живот; • ги разбира прашањата од соговорникот на тема: Образование; • со свои зборови резимира информации од кус текст на тема: Образование; • поврзува дефиниции со поими што означуваат школување, стипендирање, образование и циклуси на образование.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Игра по улоги при прашување/одговарање применувајќи новоусвоени изрази и поими; • применува новоусвоени изрази и поими при опишување училишни екскурзии, патувања; • раскажува, опишува, активности од област на школување и студирање употребувајќи ги новоусвоените поими и изрази; • решава вежби со дополнување применувајќи поими од темата: Образование.

<p>АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток едноставен слушнат и/или пишан текст поврзан со темата Образование; • пишува кратки пораки со барање информации поврзани со школување и студирање, сместување и стипендирање; • презентира проекти поврзани со школување и студентско сместување; • дава свој суд за проблемите во образованието во својата земја; • ги споредува образовните циклуси во својата земја со оние во другите земји; • донесува заклучоци за тема на слушнат и пишан текст врз основа на наслови, илустрации, фотографии.
---	---

Тема: ЖИВОТНА СРЕДИНА	
Ниво на постигање	Стандард
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава и именува поими од област на екологија, обновливи енергии при усно изразување на соговорникот; • препознава поими од област на екологија, обновливи енергии во усна и писмена комуникација и изразување; • именува поими поврзани со еколошки здруженија и еко-активности.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално слушнат и пишан текст од област на екологија; • ги разбира прашањата од соговорникот на тема: Животна средина; • објаснува поими од област на обновливи енергии; • поврзува слики со соодветните описи за заштита на природата; • подредува правилно делови од опис на еко активности.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Употребува новоусвоени изрази од темата: Животна средина при усно и писмено изразување; • пополнува краток текст со новоусвоени поими и изрази од темата: Животна средина; • зборува и дава описи поврзани со опкружувањето, загадувањето, екологијата и еколошки активности; • пишува кратки насочени состави за активности на еколошки здруженија.

АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од слушнат текст поврзан со темата: Животна средина; • презентира проект за обновливи енергии и загадувањето; • ги класифицира, во табела, позитивните и негативните страни од опкружувањето; • дава лично мислење за животната средина, обновливите енергии и загадувањето во усна и писмена форма.
--	--

Тема: КОМУНИКАЦИЈА	
Ниво на постигање	Стандард
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава составни елементи од CV, мотивациско писмо и писмо за благодарудување; • именува поими од писмо за благодарудување; • ги препознава составните елементи на неформални и формални писма и текстови.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално мотивациско писмо и писмо за благодарудување; • го објаснува значењето на поими од мотивациско писмо и писмо за благодарудување; • подредува правилно делови од формално и од неформално писмо.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Употребува поими од темата Комуникација при пишување мотивациски писма и писма за благодарудување на француски јазик; • решава вежби со дополнување на текст употребувајќи новоусвоени поими што се користат при пишување формално писмо; • пишува формално и неформално писмо, разгледници применувајќи новоусвоени поими.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од текст поврзан со темата: Комуникација; • ги класифицира поимите што се употребуваат при барање работа; • пишува CV, писмо за благодарудување и мотивациско писмо; • ја споредува структурата на формално писмо составено на француски јазик со она составено на македонски јазик.

8. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗИРАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Програмата во однос на просторните услови за реализација се темели на нормативот за простор донесен од страна на министерот за образование и наука.

Просторните услови и опременоста на училниците за успешна реализација на наставната програма за четврта година треба да се во согласност со општиот норматив за опременост за реализирање на наставните програми за трета година на средното образование.

Се препорачува, заради полесен визуелен контакт помеѓу учениците, за да слушнат подобро што се зборува и најоддалечениот ученик да има преглед на училницата, клупите да бидат наредени на следниот начин: повеќе клупи доближени заедно, разни варијанти на буквата П, како и преместување и групирање на столчињата по потреба (при работа во групи).

9. ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Ученикот/ученичката:

- го разбира значењето на лексичките единици предвидени за усвојување согласно барањата на наставната програма и истите може да ги репродуцира и употребува во соодветни говорни ситуации;
- разбира куси искази и текстови со позната и помалку позната тематика (глобално и селективно);
- комуницира во едноставни и посложени задачи кои бараат размена на информации на познати теми и активности;
- опишува, се искажува користејќи фрази и едноставни искази со цел да искаже сопствени искуства, ставови и мислења, притоа користејќи едноставен јазик и граматички структури согласно барањата на наставната програма;
- чита и идентификува конкретни информации во даден текст и глобално разбира куси наративни текстови;
- пишува куси насочени дескриптивни и наративни состави (кратка порака, писмо, опис, честитка), со правилна примена на интерпункциските знаци;
- има информации од културата на земјите со француски говорен јазик и други франкофонски земји;
- користи ИКТ во содржини од предметот.

10. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

- Завршени студии по француски јазик и литература – наставна насока, VII¹.
- Завршени студии по француски јазик и книжевност, VII¹.
- Завршени студии по француски јазик и литература – друга насока и со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирана високообразовна установа, VII¹.

11. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: **1.9.2018 година**

12. ПОТПИС И ДАТУМ НА УТВРДУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по *француски јазик* за учениците од IV (четврта) година на средното четиригодишно образование, на предлог на Бирото за развој на образованието, ја утврди

Арх. бр. 12-14851/4

13.12.2017 год.

Министер

Рената Дескоска

Изготвил: работна група, координатор, Кети Димковска, советник
Контролирал: Трајче Ѓорѓијевски, раководител на одделение
Одобрил: м-р Митко Чешларов, раководител на сектор